

Sosiaali- ja terveysministeriön ja
Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan
tulossopimus vuosille 2020–2023
tulostavoitteet 2023

Sisällys

1. HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO JA VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET	3
2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET	4
3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS.....	5
4. RAHOITUS	7
5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA	7
LIITE 1: Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet	9
LIITE 2: Erittely henkilöstöstä	12
LIITE 3: Erittely määrärahoista	12

1. HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO JA VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET

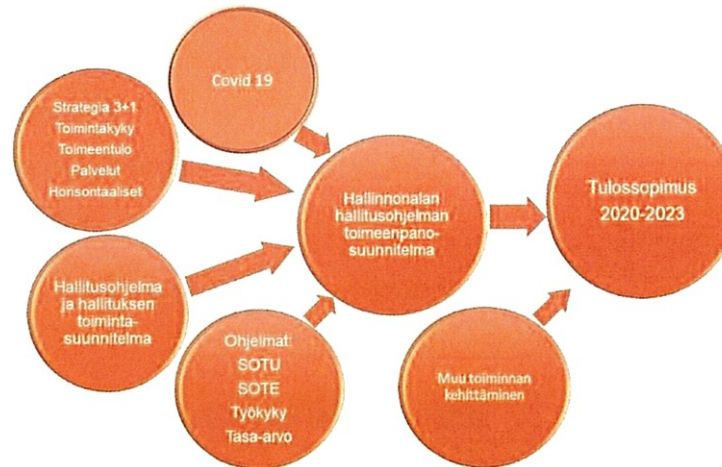
Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta (SAMU) sopivat tässä tulossopimuksessa kauden 2020 - 2023 ja vuoden 2023 tulostavoitteista sekä resursseista. STM:n ja Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan johto sopii erikseen hallituksen, ministereiden tai muista tulossopimukseen sisällyttämättä toimeksiannoista.

Lautakunnan tehtävänä on yksittäisten valitusasioiden ratkaiseminen, eli oikeusturvan tarjoaminen kansalaisille, jotka ovat tyytymättömiä ensimmäisen asteen päätöksentekijän antamaan päätökseen. Lisäksi lautakunnassa käsitellään lainvoimaisten päätösten poistohakemukset.

SAMU:n visiona on olla kansalaisten luottamusta nauttiva oikeusviranomainen, joka hyödyntää toiminnassaan ennakkoluulottomasti uuden tekniikan mukanaan tuomia mahdollisuuksia.

SAMU:n strategiana on edistää muutoksenhakijoiden oikeusturvaa toimeentuloa koskeissa asioissa tuottamalla mahdollisimman nopeasti oikeita, yhdenmukaisia ja yksilöllisesti perusteltuja päätöksiä.

STM:n ohjaus perustuu hallitusohjelmaan, hallinnonalan strategiaan, julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen sisältyvään valtiontalouden kehyspäätökseen sekä valtioneuvoston toimintasuunnitelmaan strategisen hallitusohjelman toimeenpanemiseksi. STM:n koordinoitavuudella on hallitusohjelman kokonaisuus *Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi*. STM on laatinut näiden pohjalta nelivuotisen toimeenpanomatriisin, joka on tulossopimusten perustana.

SAMU tukee ministeriötä tehtävälleen EU- ja kansainvälisissä tehtävissä. SAMU osallistuu konserniviestinnän linjausten valmisteluun ja yhteiseksi sovittuihin viestinnän hankkeisiin. Strategisissa hankkeissa toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi.

2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

Hallinnonalan yhteiset 2021 päivitettyt strategiset vaikuttavuustavoitteet:

1. Turvaamme väestön hyvinvoinnin kaikissa tilanteissa
2. Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla
3. Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista
4. Edistämme sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista
5. Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta

Koko hallinnonala vaikuttaa näiden tavoitteiden toteutumiseen. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa vaikuttavuustavoitteiden seurannasta ja raportoinnista (liite 1).

3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

	Toteuma 2022(arvio)	Tulostavoite 2023	Tavoitetaso 2023
Suoritteet ja julkishyödykkeet			
Vireille tulleet asiat, kpl	40.000	40 000	40.000
Ratkaistut asiat, kpl	41.000	42.000	40.000
Palvelukyky ja laatu			
Keskimääräinen käsittelyaika, kk	6	6	6
Joulukuun käsittelyaika, kk	6	6	6
Kanteluiden määrä	Kanteluiden määrä pysyy vähäisenä (alle 10)	kanteluiden määrä pysyy vähäisenä (alle 10)	kanteluiden määrä pysyy vähäisenä (alle 10)
Päätösten muutosaste vakuutusoikeudessa, prosenttia (%)	Valitusten muutosprosentti enintään 15	valitusten muutosprosentti enintään 12	valitusten muutosprosentti enintään 15
Viivästysmaksun määrääminen lautakunnasta johtuvasta syystä, vakuutusoikeuden päätösten määrä	Vähäinen määrä	vähäinen määrä	vähäinen määrä
Toiminnan tuottavuus ratkaisuja henkilötyövuotta kohden	390 kpl	400 kpl	400 kpl
Toiminnan taloudellisuus, päätöksen hinta	210 €	210 €	205 €
Selvitetään mahdollisuuksia toiminnan tehostamiseen. Esimerkiksi voitaisiinko poistohakemusten ratkaisukokoonpanoja pienentää.			
Selvitetään toimitilojen pienentämistä koskevat vaihtoehdot.			Selvitys tehty.
Henkilöstökierto joka hyödyttäisi molempia osapuolia, mahdollinen kytkentä sotu-uudistukseen.			Henkilöstökierto toteutettu.
SAMU:n päätöstietojen hyödyntäminen vaikutusten arvioinnissa			
<ul style="list-style-type: none"> Muutoksenhaun huomioiminen lakien vaikutusarvioinneissa. Lainsäädännön yksinkertaistamista koskevien kehittämisehdotusten pohjalta jatkossa tavataan säännöllisesti. 			Selvitys tehty ja järjestetty tapaaminen.

Horizontaaliset tavoitteet			
Tavoite 2023	No	Tulostavoite 2023	Tulosmittari
Osaamisen kehittäminen	118	Jokaiselle viraston virkamiehelle järjestetään työtehtäviin liittyvää koulutusta. Henkilöstö suorittaa Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus –koulutuksen henkilöstö suorittaa Sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus – miksi ja miten? –koulutuksen	Jokainen viraston virkamies osallistuu vähintään yhteen koulutukseen vuonna 2023. Valtaosa henkilöstöstä suorittanut koulutuksen
Liikkuvuuden edistäminen	119	Virkamiesvaihdon edistäminen	Vähintään yksi SAMU:n työntekijä käynyt työnkierrossa.
Valtion työnantajakuvan uudistaminen	120	Viraston tunnettuutta lisätään ja toiminnan tuomioistuinmaisuutta korostetaan.	Viraston oman toiminnan kuvausta terävöitetään kotisivuilla ja rekrytointi-ilmoituksissa.
Virasto edistää toiminnallaan sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta	164	Virasto kartoittaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymykset toimialallaan ja tekee kartoitukseen perustuen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman. Virasto vahvistaa sukupuolittain eritellyn ja erilaisia väestöryhmiä koskevan tiedon saatavuutta ja analysointia osana viraston tiedontuotantoa ja tilastointia	Suunnitelmaa toteutetaan ja seurataan järjestelmällisesti ja päivitetään tarvittaessa.
Viraston laitoksen toimintaa kehitetään ja uudistetaan pitkäjänteisesti Julkisen hallinnon strategian suuntaviivojen mukaisesti	162	Viraston pidemmän aikavälin kehittämissuunnitelmia on päivitetty julkisen hallinnon strategian suuntaviivat huomioiden. Toimintaa kehitetään suunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden mukaisesti.	Kehittämissuunnitelmien toteutuminen.
Kansallisen hankintastrategian toimeenpano käynnissä	150	Linjaukset huomioitu hankintatoimessa.	
Handi-palvelun käytön tehostaminen	121	Handin käyttöä laajennetaan 2023.	Automaatioaste (%) kasvanut
Tiedonhallintalain toimeenpano	122	Lain vaatimusten toteutuminen	Lain vaatimusten toteutuminen
Julkisten palveluiden digitaalinen saatavuus kansalaisille ja yrityksille vuoteen 2023 mennessä.	123	Digitaalisten palveluiden tarjoamisesta annetun lain toimeenpano.	1) lain vaatimukset toteutuminen
Digitaalisen turvallisuuden varmistaminen: <ul style="list-style-type: none"> Näkökulman laajentaminen teknologisten tietoturvahkien ulkopuolelle Sosiaalisten, taloudellisten ja ympäristöuhkien huomioiminen digitaalisessa turvallisuudessa Koulutuksen ja tietoisuuden jatkuva lisääminen varautumisen välineenä	163	Riskien arvioinnissa tunnistetaan ja huomioidaan nousevat digitaaliseen turvallisuuteen vaikuttavat trendit sekä sosiaaliset, taloudelliset että ympäristöuhat osana toiminnan jatkuvuuden varmistamista. Digitaalisen turvallisuuden merkitys tulee osaksi organisaation ja sen keskeisten sidosryhmien toimintakulttuuria, mm. ohjeistuksen ja koulutuksen avulla.	Virasto tuottaa digitaalista turvallisuutta koskevan raportin 1-2 krt vuodessa mm. koulutuksista ja riskiarvioinneista
Ilmoittajan suojelua koskevan lainsäädännön (HE 147/2022) toimeenpano	UUSI	Virasto toimeenpanee lain Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta sen tultua voimaan (ks. HE 147/2022).	Ilmoituskanava on otettu käyttöön.

4. RAHOITUS

Tulostavoitteet on asetettu siten, että ne on mahdollista saavuttaa SAMU:n käytettävissä olevalla rahoituksella. SAMU:lle on vuoden 2023 talousarviossa myönnetty 8 755 000 euroa.

Toimintamenot	Toteuma 2021	Arvio 2022	2023 suunnitelma
Menot (1 000 euroa)	8 976	8 900	8 900
Toimintamomentille nettoutettavat tulot	1 921	1 515	1 400
Nettomenot			
Talousarvio/kehys	8 714	8 755	8 856
Siirtomäärärahan muutos	1 921	1 515	

5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Ministeriö ja SAMU keskustelevat säännöllisesti toiminnasta ja tavoitteiden toteutumisesta. SAMU raportoi tavoitteiden toteutumisesta tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa, muussa tulosarvioinnissa sekä osapuolten kesken sopimuskauden aikana.

Tulossopimuksen ja siinä asetettujen tulostavoitteiden arvioinnissa käytetään asteikkoa 1-5:

1. tulostavoitetta ei ole edistetty toimintavuonna
2. tulostavoite on osittain toteutunut
3. tulostavoite on toteutunut lähes tulossopimuksessa suunnitellun mukaisesti
4. tulostavoite on saavutettu tavoitteen mukaisesti ja
5. tulostavoite on saavutettu ja ylitetty huomattavasti.

Tavoitetason saavuttaminen oikeuttaa arvosanaan 4. Arvosana 5 edellyttää tavoitteen merkittävää ylitystä, joka tukee hallinnonalan strategiaa ja siitä on erityistä hyötyä strategian toteutuksessa.

SAMU julkaisee Valtiokonttorin antamassa määräajassa tavoite- ja toteumatietonsa Tutki hallintoa-järjestelmässä. Tulossopimus ja muut suunnittelun ja seurannan asiakirjat viedään omalle asiakirjasivulle.

SAMU laatii kunkin vuoden elokuun loppuun mennessä määrärahan riittävyttä koskevan raportin yhteydessä tiiviin arvion tulossopimuksen toteutumisesta.

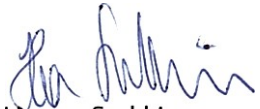
Raportin tulee sisältää analyysi niistä toimintavuoden tavoitteista, joiden toteutuksessa on ongelmia, viivästyksiä tai muita seuraavan vuoden tulossopimuksen laatimiseen vaikuttavia tekijöitä. Ministeriö ohjeistaa raportointia erikseen.

Resurssien riittävyyttä toimintavuonna seurataan lisätalousarvioehdotusten valmistelun yhteydessä.

Tulossopimuskauden kokonaisarviointi käynnistetään loppukaudesta. Ministeriö sopii erikseen arviointimenettelystä.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Helsingissä 2. päivänä tammikuuta 2023

Hanna Sarkkinen
Sosiaali- ja terveysministeri

Silja Romo
Puheenjohtaja
Ylijohtaja

Veli-Mikko Niemi
Kansliapäällikkö

Seurantaindikaattorit 2019—2023

	2019 toteutuma	2020 toteutuma	2021 toteutuma	2022 toteutuma	2023 arvio
TOIMINTAKYKY					
Hyvinvointi- ja terveyserot ovat kaventuneet					
Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0—80 vuotta/100 000 asukasta					
— Yhteensä	5 771	5 728	5 685	5 750*	5 750* ¹
— Miehet	7 496	7 484	7 420	7 500*	7 500*
— Naiset	3 983	3 907	3 880	3 900*	3 900*
Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%), 20-64-vuotiaat					
— Yhteensä	27,0	32,2	32,2	..** ²	..**
— Miehet	27,0	32,3	33,3	..**	..**
— Naiset	26,0	32,2	32,2	..**	..**
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista					
— Yhteensä	20,9	21,7*	25,7	26,0*	26,0*
— Pojat	14,7	15,5*	16,5	17,0*	17,0*
— Tytöt	26,8	27,8*	34,3	34,0*	34,0*
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20—64-vuotiaat					
— Yhteensä	64,0	56,5	56,5*	..**	..**
— Miehet	62,0	56,7	56,7*	..**	..**
— Naiset	67,0	56,6	56,6*	..**	..**
Toiminta- ja työkyky on parantunut					
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet, lkm					
— Yhteensä	22 603	21 492	19 531	18 303	18 000*
— Kokoaikaiselle	14 665	13 899	12 076	12 320	12 300*
— Osa-aikaiselle	5 683	5 458	5 317	5 430	5 400*
— Alle 25-v.	2 255	2 135	2 135	..**	..**
Niiden osuus, jotka uskovat, etteivät todennäköisesti jaksa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka (%), 20—64-v.					
— Yhteensä	23,2	24,6	24,6	..**	..**
— Miehet	24,5	23,8	23,8	..**	..**
— Naiset	21,9	25,4	25,4	..**	..**
Itsestä huolehtimisesta vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet					
— Yhteensä	11,1	10,4	10,4	..**	..**
— Miehet	10,5	10,4	10,4	..**	..**
— Naiset	11,5	10,4	10,4	..**	..**
Elin- ja työympäristön terveellisyys ja turvallisuus on lisääntynyt					
Koti- ja vapaa-ajan tapaturmakuolleisuus / 100 000 asukasta	39,9	38,5	39,4	39,0	39,0*
Työpaikkatapaturmataajuus	28,7	25,0	25,8	25,9*	26,0*
Vesiepidemioiden lkm	4	2	2	0	1*

¹ * Tarkoittaa arviota tilanteesta, sillä toteutunutta lukua ei ole saatavilla.

² Ei dataa saatavilla. Indikaattori julkaistaan touko-kesäkuun 2023 aikana THL:n Sotkanet verkkopalvelussa. Tietolähteenä on aiemmista vuosista poiketen Terve Suomi-kyselyosuus, joka korvaa aikaisemman FinSote-kyselyn.

Poliisin tietoon tulleet perhe- ja lähisuhdeväkivaltatapaukset					
— Yhteensä, lkm	10 926	10 793	10 800	..**	..**
— Uhrina mies, %	70	70	70	..**	..**
— Uhrina nainen, %	30	30	30	..**	..**
TOIMEENTULO					
Sosiaaliturva kannustaa työhön					
Työllisyysaste					
20—29-v.	68,5	65,9	67,0*	67,0*	67,0*
20—69-v.	70,6	69,9	70,4*	72,0*	72,0*
55—64-v.	66,8	67,5	68,3*	71,5*	71,5*
Pitkäaikaistyöttömät, %-työvoimasta	2,4	2,9	4,1	3,3*	3,3*
Eläkkeellesiirtymisiin odote 25-vuotiaalle	61,5	61,9	62,4	62,2	62,0*
Köyhyyden ja syrjäytyneiden määrä on vähentynyt					
Pienituloisten osuus, %					
— Koko väestö	12,3	10,9	13,2	..**	..**
— Alle 18-v.	11,6	9,0	11,9	..**	..**
— Palkansaaajat	2,0	1,5	..**	..**	..**
— 65+	10,2	9,2	..**	..**	..**
— Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18—24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä	16,1	16,1	16,0	16,0*	16,0*
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25—64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä					
— Yhteensä	2,7	2,8	2,7	2,7*	2,7*
— Tulottomat kotitaloudet, lkm	34 951	37 021	35 341	35 826	35 800*
Ulkomaalaiset työttömät työnhakijat, % ulkomaalaisten työvoimasta					
— Yhteensä	18,9	21,2	21,2	22,6*	22,6*
PALVELUT					
Vaikuttavat palvelut ja toimeentuloturva muodostavat yhteen toimivan kokonaisuuden					
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0—17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	1,6	1,6	1,6	1,6*	1,6*
Lapsiperhepalveluita riittämättömästi saaneiden osuus, (%) tarvinneista					
— Yhteensä	36,5	34,5	35,0	..**	..**
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17—24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä ²					
— Yhteensä	7,5	7,7*	7,7*	7,7*	7,7*
— Miehet	8,8	9,0*	9,0*	9,0*	9,0*
— Naiset	6,2	6,5*	6,5*	6,5*	6,5*
Osasairauspäivärahan saajat, % kaikista sairauspäivärahan saajista					
— Miehet	4,9	4,8	6,1	6,3	6,3*
— Naiset	9,4	9,4	13,3	13,0	13,0*
Rahanpuutteen vuoksi ruoasta, lääkkeistä tai lääkärikäynneistä tinkimään joutuneiden osuus (%), 65 vuotta täyttäneet					
— Miehet	9,0	8,2	8,2*	..**	..**
— Naiset	12,0	9,5	9,5*	..**	..**
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet					
— Miehet	52,0*	54,8	54,8*	..**	..**

— Naiset	53,0*	56,0	56,0*	..**	..**
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä					
— Miehet	94,1	94,0*	94,0*	..**	..**
— Naiset	90,2	90,0*	90,0*	..**	..**
Oikea-aikaiset ja luotettavat palvelut vastaavat asiakkaiden tarpeisiin					
Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärin kiireettömän käynnin odotusaika yli 7 pv yhteydenotosta, % toteutuneista käynneistä					
— Yhteensä	57,8	39,2	36,6	42,4	42,5*
— Miehet	57,1	39,5	34,9	42,6	42,5*
— Naiset	58,2	39,1	37,8	42,3	42,5*
Lääkärin vastaanottopalveluita riittämättömästi saaneiden osuus, (%) tarvinneista					
— Yhteensä	15,0	19,8	20,0*	..**	..**
— Miehet	14,0	18,6	19,0*	..**	..**
— Naiset	17,0	20,7	21,0*	..**	..**
— Erikoissairaanhoitoa yli 6 kk odottaneet 31.12./10 000 asukasta					
— Yhteensä	5,1	12,9	9,0	13,7*	13,5*
— 1.10.—31.3. aikana lakisääteisen 3 kk:n kuluessa valmistuneet lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, %					
— Yhteensä	94,3	94,9	95,5	91,7	92*

Lähteet: Terveystieteiden tutkimuskeskus/Sotkanet, Tilastokeskus (Työvoimatutkimus), Kela, Eläketurvakeskus, Tapaturmavakuutuskeskus ja Työ- ja elinkeinoministeriön työväilytilasto.

LIITE 2: Erittely henkilöstöstä

Henkilötyövuosierittely	2019 toteuma	2020 toteuma	2021 arvio	2022 suunnitelma
Henkilötyövuodet yhteensä, josta	106,8	106,8	107	107,00
- maksullinen toiminta				
- yhteisrahoitteinen toiminta				

LIITE 3: Erittely määrärahoista

Toimintamenot	2020 toteuma	2021 arvio	2022 suunnitelma	2022 JTS	2023 JTS	2024 JTS
Menot (1 000 €)	8 913	8 900	8 900	8 963	8 963	8 963
palkkaukset (sis. jäsenten palkkiot)	7 185	7 200	6 856			
vuokrat	661	610	6820			
muut kulutusmenot	1001	840	970			
investoinnit	43	-	-			
YHTEENSÄ						
maksullinen toiminta						
EU-tulot						
tulot Suomen Akatemialta						
yhteisrahoitteinen toiminta						
YHTEENSÄ						
Nettomenot						
Talousarvio/kehys						
Siirtomäärärahakannan muutos						
Siirtomäärärahakehitys						
siirtynyt edelliseltä vuodelta						
siirtynyt/siirtyvä seuraavalle vuodelle						